

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 27 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Tomasz Kosmalewicz

Protokolant: st. sekr. sąd. Violetta Jaworska

po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2015r. w Poznaniu

sprawy z powództwa P. pasze Sp. z o.o. w L.

przeciwko (...) Sp. z o.o. w P., Zakłady (...) Sp. z o.o. w K.

o zapłatę

1/ zasądza od pozwanych Zakładów (...) Sp. z o.o. w (...) Sp. z o.o. w P. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. w L. kwotę 750.348,47 zł (siedemset pięćdziesiąt tysięcy trzysta czterdzieści osiem złotych czterdzieści siedem groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26 lutego 2014r. do dnia zapłaty, z tym, że zapłata wskazanej kwoty przez jednego z pozwanych zwalnia z zapłaty drugiego pozwanego zastrzegając, że pozwanemu (...) Sp. z o.o. w P. przysługuje prawo do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczoną odpowiedzialność do wysokości ustanowionej hipoteki umownej łącznej kaucyjnej tj. do kwoty 1.500.000 zł każdej z ustanowionej hipotek na nieruchomościach położonych:

- miejscowości K. składającej się z działek o numerach (...) dla której Sąd Rejonowy w Lesznie zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w Rawiczu prowadzi księgę wieczystą o numerze KW (...) obciążonej hipoteką umowną łączną kaucyjną do kwoty 1.500.000 zł,

- miejscowości K. składającej się z działki o numerze (...) dla której Sąd Rejonowy w Lesznie zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w Rawiczu prowadzi księgę wieczystą o numerze KW (...) obciążonej hipoteką umowną łączną kaucyjną do kwoty 1.500.000 zł,

- miejscowości K. składającej się z działek o numerze (...) dla której Sąd Rejonowy w Lesznie zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w Rawiczu prowadzi księgę wieczystą o numerze KW (...) obciążonej hipoteką umowną łączną kaucyjną do kwoty 1.500.000 zł,

- miejscowości K. składającej się z działek o numerze (...) dla której Sąd Rejonowy w Lesznie zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w Rawiczu prowadzi księgę wieczystą o numerze KW (...) obciążonej hipoteką umowną łączną kaucyjną do kwoty 1.500.000 zł,

2/ zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 16.597 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 7.200 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

T. Kosmalewicz

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 26 lutego 2014 r. powód – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i orzeczenie nim, że pozwani Zakłady (...)

spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. oraz (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. mają zapłacić na rzecz powoda kwotę 750.348,47zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, z tym, że zapłata przez jednego z pozwanych zwalnia od tej zapłaty drugiego z pozwanych oraz z zaznaczeniem, że odpowiedzialność pozwanego (...) sp. z o.o. w P. ograniczona jest do wysokości ustanowionej hipoteki umownej łącznej kaucyjnej tj. do kwoty 1.500.000zł każdej z ustanowionych hipotek i prawo prowadzenia egzekucji wobec pozwanej (...) sp. z o.o. w P. ograniczone jest do nieruchomości położonych:

a) w miejscowości K., składającej się z działek nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Lesznie XIV Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w Rawiczu prowadzi księgę wieczystą nr KW (...), obciążonej hipoteką umowną łączną kaucyjną do kwoty 1.500.000zł,

b) w miejscowości K., składającej się z działki nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Lesznie XIV Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w Rawiczu prowadzi księgę wieczystą nr KW (...), obciążonej hipoteką umowną łączną kaucyjną do kwoty 1.500.000zł,

c) w miejscowości K., składającej się z działek nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Lesznie XIV Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w Rawiczu prowadzi księgę wieczystą nr KW (...), obciążonej hipoteką umowną łączną kaucyjną do kwoty 1.500.000zł

d) miejscowości K., składającej się z działek nr (...) dla której Sąd Rejonowy w Lesznie XIV Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w Rawiczu prowadzi księgę wieczystą nr KW (...), obciążonej hipoteką umowną łączną kaucyjną do kwoty 1.500.000zł

oraz o zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 14.400zł z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17zł.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że był poręczycielem kredytu udzielonego pozwanemu ad. 1 Zakładom (...) sp. z o.o. w K. przez (...) S.A. w W., na podstawie umowy kredytowej o kredyt obrotowy w rachunku bieżącym nr (...) z dnia 2 czerwca 2010r. Ponadto zabezpieczeniem spłaty kredytu była hipoteka umowna łączna kaucyjna ustanowiona na wyżej wskazanych nieruchomościach. W dacie ustanowienia wyżej wymienionych hipotek właścicielem nieruchomości wskazanych w punktach od a) do c) był Ł. L., natomiast w punkcie d) M. i G. W.. Następnie własność tychże nieruchomości została nabyta przez pozwanego ad 2, działającego ówczesznie pod nazwą (...) sp. z o.o. w P..

Powód podał, że z uwagi na nie regulowanie przez pozwanego ad 1 zobowiązań wynikających ze wspomnianej umowy kredytowej, bank wezwał go jako poręczyciela do zapłaty wymagalnych wierzytelności banku. W dniu 29 marca 2013r. powód, jako współdłużnik solidarny, zaspokoił w całości roszczenia banku w wysokości 750.348,47zł. Pismem z dnia 14 stycznia 2014r. powód wezwał pozwanego ad. 1 do zapłaty równowartości kwoty przekazanej przez tego pierwszego bankowi. Co więcej powód podkreślił, że pismem z dnia 21 stycznia 2014r., w oparciu o art. 78 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece, wypowiedział wierzytelność zabezpieczoną hipoteką oraz wezwał dłużnika rzeczowego do zapłaty kwoty 750.3148,47zł.

Powód podkreślił, że w związku ze spłaceniem przez niego zobowiązania pozwanego ad 1 i wstąpił w prawa zaspokojonego wierzyciela, wobec czego przysługuje mu roszczenie o zapłatę od pozwanego ad 1 kwoty wpłaconej przez powoda na rzecz banku, a ponadto nabył też prawa wynikające z hipoteki umownej łącznej kaucyjnej ustanowionej na wyżej wymienionych nieruchomościach. Mając na uwadze, że w dacie wytoczenia powództwa nieruchomości te stanowią własność pozwanego ad 2, nie budzi w ocenie powoda wątpliwości, że przysługuje mu prawo dochodzenia wierzytelności objętej wymienionymi hipotekami od pozwanego ad 2, który jako właściciel nieruchomości jest dłużnikiem rzeczowym powoda. Zdaniem powoda odpowiedzialność pozwanych ma charakter odpowiedzialności in solidum (k. 2-7 akt).

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 8 kwietnia 2014r. Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (k. 178 akt).

Od powyższego nakazu zapłaty sprzeciw wnieśli obaj pozwani wnosząc o oddalenie powództwa w całości (k. 182-186 oraz 192-197 akt).

Uzasadniając sprzeciw pozwany ad 2 wskazał, że z posiadanych przez niego informacji oraz z dokumentu z dnia 13 października 2009r. wynika, że poręczyciele uregulowali pomiędzy sobą zasady ponoszenia ciężaru świadczenia wobec banku. Zgodnie z zawartym, przez udziałowców pozwanego ad 1. w dniu 13 października 2009r. porozumieniem każdy z udziałowców zobowiązany był do ponoszenia ewentualnych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów do wysokości posiadanych udziałów w spółce. Tym samym, zdaniem pozwanego ad 2 udziałowiec, który spłacił kredyt spółki posiada regres wyłącznie wobec pozostałych współudziałowców, a nie spółki, czy dłużników rzeczowych.

Pozwany ad 1 w sprzeciwie od nakazu zapłaty podał, że w ramach udzielonego kredytu powód występował nie jako poręczyciel, a jako podmiot który przystąpił do długu, na podstawie aneksu nr (...) z dnia 10 stycznia 2013 r. Zdaniem pozwanego ad 1 na mocy wspomnianego aneksu, powód stał się obok Zakładów (...) sp. z o.o. oraz Zakładów (...) sp. z o.o. dłużnikiem solidarnym wobec banku, co wynika z oświadczenia o zmianie treści hipoteki kaucyjnej z dnia 10 stycznia 2013r., w którym to powód został określony jako klient. W dalszej kolejności pozwany ad 1 wskazał, że skoro powód, jako jeden z kilku dłużników solidarnych spełnił świadczenie, przysługuje mu roszczenie regresowe do pozostałych współdłużników. W opinii pozwanego ad 1 powód może żądać od współdłużników zwrotu świadczenia w części jaka na każdego z współdłużników przypadła, a jeżeli nie sposób ustalić wielkości udziału poszczególnych współdłużników, może on od nich żądać zwrotu w częściach równych. Wobec powyższego zdaniem pozwanego ad 1 powodowi przysługuje zwrot roszczenia wobec pozostałych dłużników solidarnych tj. pozwanego ad 1 i Zakładów (...) sp. z o.o. w częściach równych tj. w kwocie 250.116,40zł.

Z ostrożności procesowej pozwany ad 1 wskazał, że podważa roszczenie powoda także ze względu na istniejące porozumienie między udziałowcami Zakładów (...) sp. z o.o. powołując się w tym zakresie na argumentację przedstawioną przez pozwanego ad 2.

Strony podtrzymały swoje stanowiska w toku procesu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w miejscowości L. prowadzi działalność gospodarczą wpisaną do rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...).

Pozwany ad 1 - Zakłady (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w miejscowości K. prowadzi działalność gospodarczą wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...).

Pozwany ad 2 – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. prowadzi działalność gospodarczą wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...). Do sierpnia 2013r. pozwany ad 2 działał pod firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

dowód: - okoliczność bezsporna, a ponadto odpis KRS powoda (k. 150-156 akt), odpis KRS pozwanego ad 1 (k. 140-149 akt), odpis pełny KRS pozwanego ad 2 (k. 129-130 akt).

W dniu 13 października 2009r. pomiędzy Z. P. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą Wytwórnia (...) z siedzibą w L. (zwanym Inwestorem), a G. W. działającym jako pełnomocnik w imieniu Zakłady (...) sp. z o.o. i (...) sp. z o.o. A. L., Ł. L. i M. W.(znanych dotychczasowymi współnikami) zostało zawarte porozumienie, na podstawie którego strony wyraziły zgodę na ustanowienie nowych zabezpieczeń zaciągniętych kredytów w przypadku, gdy bank kredytujący pozwanego ad 1 wystąpi z takim żądaniem, przy czym ustanowienie takich zabezpieczeń miało nastąpić w taki sposób, iż na dotychczasowych współnikach oraz na inwestorze ciążyć miała odpowiedzialność z tytułu

zabezpieczenia odpowiednio do wysokości posiadanych przez dotychczasowych wspólników i inwestora udziałów. Ponadto w tym dniu wyżej wymienione strony podpisały inne porozumienie, w którym ustaliły, że ich intencją jest, by Z. P. posiadający 10 udziałów stanowiących 0,0125% w kapitale zakładowym Zakładów (...) sp. z o.o. stał się właścicielem 60% w kapitale zakładowym Zakładów (...) sp. z o.o.

dowód: - porozumienia z dnia 13 października 2009r. (k. 257-264 akt)

W dniu 2 czerwca 2010r. Zakłady (...) sp. z o.o. w K. zawarła z Bankiem (...) S.A. w W. (dalej jako (...) S.A. lub „bank”) umowę nr (...) kredytu obrotowego w rachunku bieżącym.

Na podstawie umowy (...) S.A. udzielił pozwanemu ad 1 kredytu obrotowego w rachunku bieżącym do kwoty 1.000.000zł na okres od 7 czerwca 2010r. do 31 grudnia 2010r. z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności gospodarczej pozwanego ad 2.

Warunkiem postawienia kredytu do dyspozycji pozwanego ad 2 było:

- a) ustanowienie prawnego zabezpieczenia spłaty kredytu w formie przewłaszczenia linii technologicznej i patroszenia drobiu wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej,
- b) przedłożenie w banku opłaconych i opatrzonych prezentatami Sądu Rejonowego w Rawiczu wniosków o wpis hipoteki łącznej kaucyjnej na rzecz banku na nieruchomościach stanowiących zabezpieczenie hipoteczne kredytu,
- c) przedłożenie opłaconego wniosku o ustanowienie sądowego zastawu rejestrowego na linii technologicznej uboju i patroszenia drobiu,
- d) przedłożenie poręczenia według prawa cywilnego przez Wytwórnę (...), A. L., Ł. L. i M. W. oraz ich współmałżonków,
- e) zapłacenie należnych prowizji,
- f) przedstawienie zaświadczeń z ZUS i Urzędu Skarbowego o braku zaległości oraz z banku (...) o prawidłowej obsłudze.

W § 6 strony umowy uzgodniły sposoby zabezpieczenia kredytu, którymi miały być:

- 1) hipoteka kaucyjna łączna do kwoty 1.500.000zł na nieruchomości położonej w K., Gm. M., zapisanej w KW nr (...), nr (...), nr (...), nr (...) prowadzonych przez Sąd Rejonowy Wydział Ksiąg Wieczystych w Rawiczu,
- 2) sądowy zastaw rejestrowy na linii technologicznej uboju i patroszenia drobiu na wartość 2.432.000zł wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej,
- 3) przewłaszczenie co do tożsamości linii technologicznej uboju i patroszenia drobiu o wartości 2.432.000zł wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej na okres przejściowy do czasu uprawomocnienia się wpisów hipotecznych i ustanowienia zastawu rejestrowego,
- 4) poręczenie według prawa cywilnego przez Wytwórnę (...), A. L., Ł. L. i M. W. oraz wyrażenie zgody przez małżonkę poręczyciela Z. P..

dowód: - okoliczność bezsporna, a ponadto umowa nr (...) z dnia 2 czerwca 2010r. (k. 8-12 akt).

W dniu 2 czerwca 2010r. Ł. L., jako właściciel nieruchomości położonych w miejscowości K., dla których prowadzone były następujące księgi wieczyste KW nr (...), KW (...), (...) oraz M. W. i G. W., jako właściciele nieruchomości położonej w miejscowości M., dla której prowadzona była księga wieczysta nr KW (...) złożyli oświadczenie o ustanowieniu na wyżej wymienionych nieruchomościach hipoteki łącznej kaucyjnej do kwoty 1.500.000zł na rzecz

Banku (...) S.A., celem zabezpieczenia spłaty wierzytelności (...) S.A. z tytułu zawartej przez ten bank z Zakładami (...) sp. z o.o. w K. umowy kredytu nr (...) z dnia 2 czerwca 2010r.

dowód: - okoliczność bezsporna, a ponadto oświadczenie o ustanowieniu hipoteki z dnia 2 czerwca 2010r. (k. 17 akt)

W księdze wieczystej nr KW (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Lesznie Zamiejskowy Wydział Ksiąg wieczystych z siedzibą w R. dla nieruchomości położonej w miejscowości K., składającej się z działek o następujących numerach 241, 243, 133, 148/2 wpisana została ustanowiona przez Ł. L. hipoteka łączna kaucyjna.

Obecnie właścicielem wyżej wymienionej nieruchomości jest pozwany ad 2.

dowód: - okoliczność bezsporna, a ponadto odpis zupełny księgi wieczystej nr (...) (k. 25-35 akt), umowa przeniesienia prawa własności nieruchomości zawarta w akcie notarialnym Rep. A (...) przed notariuszem L. Ż. w dniu 26 kwietnia 2013r. (k. 123-128 akt).

W księdze wieczystej nr KW (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Lesznie Zamiejskowy Wydział Ksiąg wieczystych z siedzibą w Rawiczu dla nieruchomości położonej w miejscowości K., składającej się z działki o numerze (...) wpisana została ustanowiona przez Ł. L. hipoteka łączna kaucyjna.

Obecnie właścicielem wyżej wymienionej nieruchomości jest pozwany ad 2.

dowód: - okoliczność bezsporna, a ponadto odpis zupełny księgi wieczystej nr (...) (k. 36-44 akt), umowa przeniesienia prawa własności nieruchomości zawarta w akcie notarialnym Rep. A (...) przed notariuszem L. Ż. w dniu 26 kwietnia 2013r. (k. 123-128 akt).

W księdze wieczystej nr KW (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Lesznie Zamiejskowy Wydział Ksiąg wieczystych z siedzibą w Rawiczu dla nieruchomości położonej w miejscowości K., składającej się z działek o następujących numerach 200/5 oraz 200/6 wpisana została ustanowiona przez Ł. L. hipoteka łączna kaucyjna.

Obecnie właścicielem wyżej wymienionej nieruchomości jest pozwany ad 2.

dowód: - okoliczność bezsporna, a ponadto odpis zupełny księgi wieczystej nr (...) (k. 45-51 akt), umowa przeniesienia prawa własności nieruchomości zawarta w akcie notarialnym Rep. A (...) przed notariuszem L. Ż. w dniu 26 kwietnia 2013r. (k. 123-128 akt).

W księdze wieczystej nr KW (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Lesznie Zamiejskowy Wydział Ksiąg wieczystych z siedzibą w Rawiczu dla nieruchomości położonej w miejscowości M., składającej się z działek o następujących numerach 322/2, 323, 313 oraz 324 wpisana została ustanowiona przez M. i G. W. hipoteka łączna kaucyjna.

Obecnie właścicielem wyżej wymienionej nieruchomości jest pozwany ad 2.

dowód: - okoliczność bezsporna, a ponadto odpis zupełny księgi wieczystej nr (...) (k. 52-58 akt), umowa przeniesienia prawa własności nieruchomości zawarta w akcie notarialnym Rep. A (...) przed notariuszem L. Ż. w dniu 26 kwietnia 2013r. (k. 123-128 akt).

Aneksem nr (...) do umowy kredytowej nr (...) zawartym w dniu 19 grudnia 2011r. pomiędzy bankiem, a pozwanym ad 2 wyżej wymienione podmioty przedłużyły okres spłaty kredytu do dnia 28 listopada 2012r.

Z kolei aneksem nr (...) pozwany ad 1 i bank zmniejszyli kwotę kredytu do kwoty 760.000zł.

Aneksem nr (...) z dnia 27 grudnia 2012r. do umowy wskazanej wyżej umowy kredytowej pozwany i bank przedłużyli okres spłaty kredytu do dnia 11 stycznia 2013r.

W związku ze złą sytuacją finansową pozwanego ad 1 bank, aby wyrazić zgodę na przedłużenie spłaty kredytu zażądał od pozwanego ad 1 przedstawienia planu restrukturyzacji, a ponadto, aby powód oraz Zakłady (...) sp. z o.o. przystąpiły do długu pozwanego ad 1 wynikającego z umowy wyżej wymienionej umowy kredytowej.

W konsekwencji powyższego, w dniu 10 stycznia 2013r. powód przystąpił do długu pozwanego ad 1 wynikającego z umowy kredytowej nr (...). W rezultacie powyższego w 10 stycznia 2013r. Bank (...) S.A. w W. zawarł z pozwanym ad 1 (jako kredytobiorcą) oraz Zakładami (...) sp. z o.o. oraz powodem (jako kredytobiorcami przystępującymi do długu) aneks nr (...) do umowy nr (...). W dokumencie tym zawierające go podmioty przedłużyły okres kredytowania do dnia 29 listopada 2013r.

dowód: - aneks nr 5 umowy nr (...) zawarty 19 grudnia 2011r. (k. 336-339 akt), aneks nr 7 umowy nr (...) zawarty 27 grudnia 2012r. (k. 328-335 akt), aneks nr (...) do umowy nr (...) zawarty w dniu 10 stycznia 2013r. (k. 198-201 akt), zeznania świadka P. M. (k. 316-317 akt), zeznania świadka A. C. (k. 347-348 akt), zeznania świadka A. P. (1) (k. 348-349 akt).

W związku z powyższym aneksem w dniu 10 stycznia 2013r. Ł. L. oraz M. i G. W. zmienili treść oświadczenia z dnia 2 czerwca 2010r. o ustanowieniu hipoteki kaucyjnej, wskazując, że termin ostatecznej zapłaty wierzytelności zabezpieczonej hipoteką ustalony został na dzień 29 listopada 2013r.

dowód: - okoliczność bezsporna, a ponadto oświadczenia o zmianie treści hipoteki kaucyjnej z dnia 10 stycznia 2013r. (k. 19-24 akt).

Po zawarciu aneksu nr (...) oraz po przystąpieniu przez powoda do długu pozwany ad 1 nie podjął działań restrukturyzacyjnych, a ponadto złożył do sądu wnioski o ogłoszenie swojej upadłości.

Mając powyższe na uwadze powód zwrócił się do banku z wnioskiem o zwolnienie go z długu w zamian za poręczenie spłaty zobowiązania pozwanego ad 1 tj. o przywrócenie stanu sprzed 10 stycznia 2013r.

W konsekwencji w dniu 22 lutego 2013r. powód zawarł z Bankiem (...) S.A. w W. umowę zwolnienia z długu. Na podstawie powyższego dokumentu bank zwolnił powoda z zobowiązania wynikającego z zawartej w dniu 10 stycznia 2013r. umowy przystąpienia do długu wynikającego z kredytu udzielonego Zakładom (...) sp. z o.o. na podstawie umowy kredytu nr (...). W zamian za powyższe zwolnienie powód zobowiązał się niezwłocznie udzielić poręczenia za zobowiązania pozwanego ad 1 wynikające ze wspomnianej umowy kredytowej.

W związku z powyższym, również 22 lutego 2013r., powód zawarł z bankiem (...) S.A. umowę poręczenia, na mocy której udzielił bankowi poręczenia za zobowiązania pozwanego ad 1 z tytułu umowy kredytu nr (...).

Stosownie do treści § 2 omawianej umowy, poręczenie udzielone przez powoda obejmowała również zobowiązania z tytułu odsetek, należnych opłat i prowizji oraz wszelkich kosztów dochodzenia roszczeń z tego tytułu: istniejących w chwili udzielenia poręczenia oraz mogących powstać w przyszłości do wysokości 500.000zł, na wypadek gdyby pozwany ad 1 nie wykonał w całości lub w części tych zobowiązań w terminie oznaczonym w umowie kredytu lub w oświadczeniu banku o wypowiedzeniu umowy kredytu.

dowód: - okoliczność bezsporna, a ponadto umowa poręczenia z dnia 22 lutego 2013r. (k. 13-16 akt), umowa zwolnienia z długu z dnia 22 lutego 2013r. (k. 219-220 akt), zeznania świadka P. M. (k. 316-317 akt), zeznania świadka A. C. (k. 347-348 akt), zeznania świadka A. P. (1) (k. 348-349 akt).

Po zawarciu powyższych umów bank wypowiedział pozwanemu ad 1 zawartą 2 czerwca 2010r. umowę kredytową o kredyt obrotowy w rachunku bieżącym i wezwał go do zwrotu kwoty dzielonego kredytu.

Z uwagi na nieuregulowanie należności przez pozwanego ad 1 bank wezwał do spłaty poręczycieli.

Pismem z dnia 4 marca 2013r. Bank (...) S.A. w W. wezwał powoda, jako poręczyciela na podstawie umów poręczenia z dnia 22 marca 2013r. oraz 29 czerwca 2012r. za dług Zakładów (...) sp. z o.o. w K. z tytułu umowy kredytowej nr (...) z dnia 2 czerwca 2010r. wraz z późniejszymi zmianami, do zapłaty kwoty 744.433,03zł w terminie 7 dni od doręczenia wezwania.

W wiadomości mailowej z dnia 28 marca 2013r. pracownik banku (...) poinformował powoda, że do spłaty z tytułu poręczenia za zobowiązania pozwanego ad 1 z tytułu umowy o kredyt w rachunku bieżącym na dzień 29 marca 2013r. była kwota 750.624,62zł.

W odpowiedzi na powyższe wezwania, powód w dniu 29 marca 2013r. zapłacił (...) S.A. w W. kwotę 750.624,62zł. W związku z błędnie naliczonym zadłużeniem, bank zwrócił powodowi kwotę 276,15zł, wobec powyższego powód, jako poręczyciel zapłacił zobowiązanie pozwanego ad 1 wobec banku w wysokości 750.348,47zł.

dowód: - okoliczność bezsporna, a ponadto wezwanie do zapłaty z dnia 4 marca 2013r. (k. 131 akt), wiadomość e-mail z dnia 28 marca 2013r. (k. 132 akt), potwierdzenie zapłaty (k. 133 akt), zeznania świadka P. M. (k. 316-317 akt), zeznania świadka A. C. (k. 347-348 akt).

Pismem z dnia 14 stycznia 2014r. powód zawiadomił pozwanego ad 1, że w dniu 29 marca 2013r., na podstawie umowy poręczenia z dnia 22 lutego 2013r., dokonał zapłaty zadłużenia pozwanego ad 1 wynikającego z umowy o kredyt obrotowy w rachunku bieżącym nr (...) w kwocie 750.348,47zł.

Ponadto w piśmie tym powód wezwał pozwanego ad 1 do zapłaty wyżej wskazanej kwoty w terminie do 21 stycznia 2014r.

Powyższe pismo zostało pozwanemu ad 1 doręczone w dniu 30 stycznia 2014r.

dowód: - okoliczność bezsporna, a ponadto zawiadomienie wraz z przesądowym wezwaniem do zapłaty z dnia 14 stycznia (...). oraz potwierdzenie doręczenia (k. 134-136 akt).

Pismem z dnia 21 stycznia 2014r. powód wypowiedział pozwanemu ad 2 wierzytelność hipoteczną w kwocie 750.348,47zł oraz wezwał go do zapłaty tej kwoty w terminie do dnia 28 stycznia 2014r. Wezwanie to pozwany ad 2 odebrał 23 stycznia 2014r.

dowód: - okoliczność bezsporna, a ponadto wypowiedzenie wierzytelności hipotecznej wraz z wezwaniem do zapłaty z dnia 21 stycznia 2014r. wraz z dowodem doręczenia (k. 137-139 akt).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgodnych stanowisk stron, dołączonych do akt sprawy dokumentów oraz zeznań świadków.

Dokumenty przedłożone przez strony miały charakter dokumentów prywatnych i stosownie do treści 245 k.p.c. stanowiły dowód tego, że osoby, które je podpisały złożyły oświadczenia zawarte w tych dokumentach. Dokumenty powyższe nie były kwestionowane przez strony, a Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu. Sąd uznał za w pełni wiarygodne także dokumenty urzędowe, które stanowiły dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 § 1 k.p.c.).

Za w pełni wiarygodne Sąd uznał zeznania świadków P. M. (k. 316-317 akt), A. C. (k. 347-348 akt) oraz A. P. (2) (k. 348-349 akt). Ich zeznania w pełni ze sobą korespondowały, były wewnętrznie spójne i logiczne, a przy tym znajdowały potwierdzenie w zebranych w aktach sprawy dokumentach.

Sąd pominął zgłoszone przez pozwanego ad 2 w piśmie z dnia 19 września 2014r. osobowe wnioski dowodowe, bowiem w opinii Sądu były one powołane na okoliczności nieistotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, a ponadto na okoliczności niesporne między stronami postępowania. Powód bowiem nie zaprzeczał, że udziałowcy pozwanego ad 1 zawarli w dniu 13 października 2009r. porozumienie, którego odpis został dołączony do akt sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie powód dochodził zapłaty od pozwanych kwoty stanowiącej równowartość kwoty, jaką powód, jako poręczyciel, wypłacił wierzycielowi pozwanego ad 1 – Bankowi (...) S.A. w W.. Odpowiedzialność względem pozwanych wywodził w stosunku do pozwanego ad 1 z art. 518 k.c., natomiast odpowiedzialność pozwanego ad 2 powód wywodził z faktu wejścia w prawa zaspokojonego wierzyciela tj. (...) S.A. w W., któremu przysługiwała hipoteka przymusowa kaucyjna na nieruchomościach stanowiących obecnie własność pozwanego ad 2.

Podkreślenia wymaga, że stan faktyczny sprawy był między stronami zasadniczo bezsporny.

Pozwany ad 1 podejmując obronę wskazał, że powód płacąc dług z tytułu umowy kredytowej nr (...) z dnia 2 czerwca 2010r. nie działał jako poręczyciel, a jako współdłużnik. Pozwany ad 1 stał na stanowisku, że dokonane przez powoda oraz bank (...) S.A. w dniu 22 lutego 2013r. zwolnienie z długu oraz zawarta tego dnia umowa poręczenia nie mogła wywołać skutków prawnych, ponieważ na ich dokonane, jako postanowień zmieniających umowę kredytową, niezbędna była zgoda stron umowy kredytowej z dnia 22 lutego 2013r. Ponadto pozwany ad 1 podnosił, że wspomniane zwolnienie przez bank powoda z długu uznać należy jako bezskuteczne w świetle art. 373 k.c.

W ocenie Sądu wyżej prezentowane stanowisko pozwanego ad 1 było bezzasadne.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że w analizowanej sprawie brak jest podstaw do przyjęcia, że zawarta przez bank i powoda w dniu 22 lutego 2013r. umowa zwolnienia długu była bezskuteczna. Co prawda słusznie pozwany ad 1 zaznaczył, że powód przystępując do długu pozwanego ad 1 stał się dłużnikiem solidarnym, niemniej jednak brak jest podstaw do uznania, iż przy solidarnej odpowiedzialności dłużników nie może mieć miejsca zwolnienie z długu jednego z dłużników - por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 22 listopada 1994r., sygn. akt I ACr 676/94.

Do zwolnienia z długu może dojść przez umowę zawartą pomiędzy wierzycielem, a dłużnikiem, na mocy której wierzyciel zwalnia dłużnika z długu, a dłużnik zwolnienie to przyjmuje. W przedmiotowej sprawie niewątpliwie wierzyciel – (...) S.A. w W. zawarł taką umowę z powodem i umowa ta jako skuteczna doprowadziła do zwolnienia powoda z długu, bowiem powód zwolnienie to przyjął. Na uwzględnienie nie zasługuje również zarzut pozwanego ad 1, że umowa z dnia 22 lutego 2013r. zwolnienia z długu nie wywołała skutków prawnych, bowiem nie została zawarta w formie aktu notarialnego. Jak słusznie wskazał powód, strony umowy z dnia 22 lutego 2013r. dokonały konwalidacji braku formy tej czynności poprzez jej wykonanie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, iż w powód na podstawie umowy z dnia 22 lutego 2013r. został zwolniony przez wierzyciela z długu wynikającego z umowy kredytowej nr (...).

Ponadto zaznaczenia wymaga, że niesłuszne były twierdzenia powoda w przedmiocie nieważności umów z dnia 22 lutego 2013r. z uwagi na okoliczność, iż zmieniają one umowę kredytową z dnia 2 czerwca 2010 r.

Podkreślić należy, że w niniejszej sprawie umowa zwolnienia z długu zawarta była w zamian za udzielenie przez powoda poręczenia za zobowiązania pozwanego ad 1., w konsekwencji czego powód zawarł z pozwanym umowę poręczenia i na podstawie tej umowy powód zaspokoił wierzyciela. W rezultacie powód dokonując zapłaty na rzecz (...) S.A. uiszczył cudzy (tj. pozwanego ad 2) dług, a nie swój.

Zaspokojenie wierzyciela przez poręczyciela ma dwa zasadnicze skutki: poręczyciel zostaje zwolniony ze zobowiązania wobec wierzyciela (dłużnik główny również, ale dług główny nie przepada). Poręczyciel wstępuje z mocy ustawy w prawa zaspokojonego wierzyciela.

Mając powyższe na uwadze uznać należało, że wraz z zaspokojeniem wierzytelności banku powód wstąpił w prawa zaspokojonego wierzyciela, w związku z czym przysuguje mu roszczenie zapłaty kwoty w wysokości zapłaty dokonanej przez powoda na rzecz banku od pozwanego ad 1, który stał się jego dłużnikiem osobistym (art. 518 § 1 k.c.). Ponadto

powód nabył prawa wynikające z ustanowionych dla umowy kredytowej z dnia 2 czerwca 2010r. zabezpieczeń, w tym do hipoteki łącznej kaucyjnej ustanowionej na nieruchomościach wskazanych w pozwie.

Zgodnie z treścią art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. 2013. poz. 707 j.t.). w celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności wynikającej z określonego stosunku prawnego można nieruchomość obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości (hipoteka). Mając na uwadze, że nieruchomości objęte hipoteką obecnie są własnością pozwanego ad 2, to podmiot ten stał się dłużnikiem rzeczowym względem powoda.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2005r., wydanym w sprawie o sygn. akt V CK 8/05 między dłużnikiem hipotecznym (rzeczowym) niebędącym dłużnikiem osobistym a dłużnikiem osobistym nawiązuje się stosunek solidarności nieprawidłowej (in solidum) ze skutkami przewidzianymi w art. 366 § 1 k.c.

Wobec powyższego, wskazać należy, iż roszczenie zapłaty przysługuje powodowi zarówno od pozwanego ad 1, jak i od pozwanego ad 2, z tym jednak zaznaczeniem, że zobowiązanie tego drugiego ograniczone jest do wysokości ustanowionej hipoteki łącznej kaucyjnej tj. do kwoty 1.500.000zł, a ponadto egzekucja względem pozwanego ad 2 ograniczona może być wyłącznie do objętych hipoteką nieruchomości.

Pozwany ad 2 podejmując obronę wskazał, że porozumieniem zawartym w dniu 13 października 2009r. poręczyciele uregulowali między sobą zasady ponoszenia ciężaru świadczenia wobec banku i tak każdy z udziałowców zobowiązany był do ponoszenia ewentualnych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów do wysokości posiadanych udziałów w spółce. Tym samym, w opinii pozwanego ad 2 udziałowiec, który spłacił kredyt spółki, posiada jedynie regres wobec pozostałych udziałowców, a nie spółki.

Z powyższymi twierdzeniami pozwanego ad 2 nie sposób się zgodzić. W pierwszej kolejności podkreślić należy, iż powód nie był stroną porozumienia na które powołuje się pozwany ad 2. Ponadto z treści tego dokumentu nie wynika, aby dotyczył on poręczeń udzielonych w związku z umową kredytową nr (...).

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał roszczenie powoda za zasadne, o czym orzekł w punkcie 1 wyroku.

O odsetkach ustawowych Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k. c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

W punkcie II wyroku Sąd kosztami postępowania obciążył pozwanych i z tego tytułu zasądził od pozwanych ad. 1 i ad. 2 solidarnie na rzecz powoda kwotę 16.597zł.

Orzekając o kosztach procesu Sąd oparł się na przepisach art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. Zgodnie z ich brzmieniem strona przegrywająca sprawę jest obowiązana zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Zgodnie z treścią art. 105 § 2 k.p.c. na współuczestników sporu odpowiadających solidarnie co do istoty sprawy sąd włoży solidarny obowiązek zwrotu kosztów. Powód wygrał sprawę w całości, zatem pozwani są solidarnie zobowiązani zwrócić mu poniesione koszty w całości. Na koszty postępowania poniesione przez powoda składały się: uiszczona opłata od pozwu w kwocie 37.518zł, opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17zł, wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 7.200zł. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego Sąd ustalił w oparciu o treść § 2 ust. 1 i 2 w związku z § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...) (Dz.U.2013.490 j.t.).

T. Kosmalewicz